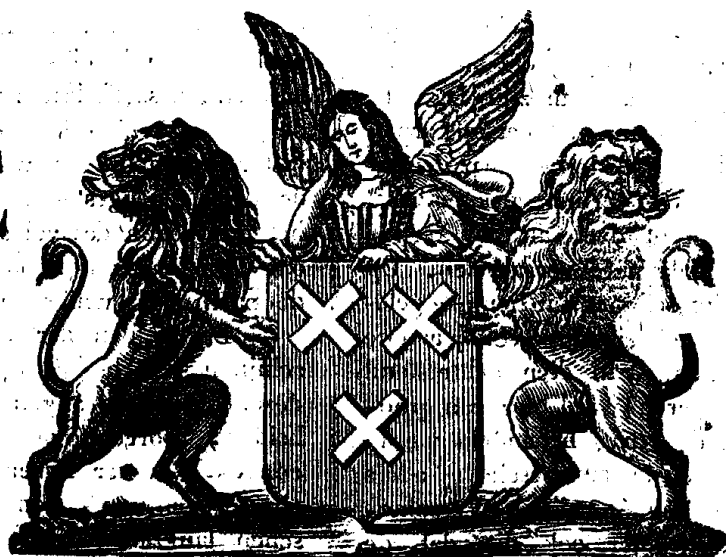

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Woensdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

14 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den Augustus.

Bij eene ordonnantie heden in den *Moniteur* voorkomende, zijn eenige voormalige prefecten weder als zoodanig in betrekking gesteld, en andere prefecten verplaatst geworden.

— De ministeriele crisis schijnt weder vergeten. In weerwil echter van de lozenstraffing der ministeriele bladen, bevestigt thans ook het weekblad de *Revue de Paris* al de wegens de verdeeldheid in den raad geloopte hebbende geruchten. Het was nu de derde maal dat de ministers van de linkerzijde hunne demissie hadden willen geven, te weten: ter zake der gratie van *Barbes*, uithoofde van de suikerkwesie, en eindelijk wegens de Oostersche zaken. Intusschen schijnt men zich voor het oogenblik weder verstaan te hebben; zelfs willen sommigen, gelijk het genoemde blad, dat er aan geen wijziging gedacht wordt en men het tegenwoordig ministerie tot de volgende zitting aan de zaken zou laten.

Van de onderhandelingen met den heer *Thiers* hoort men ook niet meer spreken; sommigen zeggen dat dezelve weder mislukt zijn. De heer *Thiers* is intusschen gisteren naar Rijsel vertrokken, waar hij eenigen tijd verblijven en vervolgens een togt naar Brussel en Londen zou doen.

De hertog en hertogin van *Orleans* zijn den 9den te Chartres aangekomen. Aldaar en op den weg derwaarts, te Epervier en Maintenon, zijn dezelve met geestdrift ontfangen. Uit Toulon schrijft men, dat eene stoomboot gereed wordt gehouden, om den prins naar Afrika over te voeren.

De hertogen van *Aumale* en *Montpensier* zullen, zegt men, gedurende de vacante, een togt naar Londen doen.

— Hoewel gisteren het gerucht liep, dat het gouvernement belangrijke dingen uit het Oosten had ontvangen, dat *Ibrahim* voortwaarts zoude trekken, enz., is tot heden van gouvernementswege volstrekt niets van dien aard bekend gemaakt.

Uit Toulon schrijft men, dat de schout-bij-nacht *Lassus*, die sedert lang aldaar gewacht werd, eindelijk te Toulon aangekomen was. Hij had zich aan boord van het linesschip *Montebello* begeven, welk schip eerstdaags naar den Levant onder zeil moest gaan. Men arbeide thans aan de uitrusting van het linesschip *Santi Petri*, hetwelk spoedig almede zou kunnen uitzeeën. Dit schip zou het negende oorlogsvaartuig zijn dat sedert de jongste gebeurtenissen in het Oosten naar den Levant gezonden is.

Te Toulon is in den nacht van den 19den brand in het burgerlijk hospitaal ontstaan, doch men schijnt denzelfden spoedig meester te zijn geworden.

Het fregat *Nereide*, zijnde het vlagschip van den admiraal *Rau*, bij de expeditie tegen Mexico, is den 8sten te Brest teruggekomen.

— In bijzondere brieven uit Londen alhier ontvangen, wordt gezegd, dat er eene groote verkoeling tusschen de koningin en lord *Malborne* plaats heeft.

— Het berigt van het overlijden der weduwe van *Nourrit* schijnt voorheen te zijn geweest.

Van het jaar 1815 tot 1838 is de bevolking van Frankrijk van 29,500,000 tot 33,340,940 zielen toegenomen. De aanbauwing van granen is in hetzelfde tijdstip meer dan verdubbeld. In 1815 was de opbrengst 30,460,971 hectolitres en in 1838 71,068,444 hectolitres.

Te Bayonne had men den 7den tijdingen uit Tolosa, waar don *Carlos* zich thans ophoudt, tot den 3den, maar zij behelzen niets van belang.

Over Santiago had men vernomen, dat 4000 karlisten met 200 paarden den Ebro bij Sagago waren overgetrokken en te Pina en Falter zware heffingen hadden gedaan. De christinische brigadier *Centuria* was met drie bataillons en 300 paarden tegen de karlisten opgetrokken.

— Heden uithoofde van den Zondag geene fondsnoterings.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den Augustus.

De Oostenrijksche *Beobachter* geeft het volgende berigt uit Konstantinopel van 24 Julij:

» Volgens de laatste berigten van den 16den dezer, was de Turksche vloot den 14den tegen den avond op de hoogte van die stad aangekomen. De Kapudan-Pacha begaf zich den volgenden morgen aan land en had terstond een mondgesprek met *Mehemed-Ali* in het kasteel van Rass-Eddin, waar hij met alle aan zijnen rang verschuldigde eerbewijzen ontvangen werd. De Turksche vloot kruiste in het gezigt der stad, edoch op eenigen afstand van de Egyptische. Deze berigten zijn met de Turksche stoomboot *Peiki-Schenket* hier ontvangen, waarmede ook de aan *Mehemed-Ali* met de tijding der troonsbeklimming van Sultan *Abdul-Medschid* afgezonden *Akif-Effendi*, alsmede de onlangs met instructien voor den Kapudan-Pacha afgevaardigde Musteschar der vloot, *Musin-Effendi*, in deze hoofdstad teruggekeerd zijn.

» Volgens deze berigten, heeft *Mehemed-Ali*, op het ontvangen der tijding van Sultan *Mahmud's* overlijden en van de troonsbeklimming van deszelfs zoon, terstond de in het Ottomaanische rijk bij die gelegenheden gebruikelijke geschutsalvo's doen lossen, en bevel gegeven om de openbare gebeden in de moskeeën van nu af voor Sultan *Abdul-Medschid* te verrigten.

» Gisteren hebben op het plein voor het paleis des seraskiers groot militaire manoeuvres plaats gehad, waarbij de Sultan en zijn jongere broeder tegenwoordig zijn geweest. Er waren nagenoeg 20,000 man vereenigd.

De *Allgemeine Zeitung* behest een aantal bijzondere berigten uit Konstantinopel, alle tot den 24sten gaande. Het verrad van den kapudan-pacha had eerst den diepsten indruk gemaakt, maar men begon zich weder aan de hoop op eene mogelijke schikking over te geven, sedert de van Alexandrie teruggekeerde *Akif-Effendi* de verzekering had gegeven, dat *Mehemed-Ali* geweigerd zou hebben de huldiging van den kapudan-pacha te aanvaarden, en de vloot in bezit te nemen; hij zou hem alleen bescherming hebben toegezegd, en de vloot als onderpand bewaren, om zijne voorstellen bij de Porte meerderen aandrang te geven, en bovendien zou aan *Ibrahim* bevel gezonden hebben, om met zijne troepen naar den Euphraat terug te trekken. De voorstellen van *Mehemed-Ali* bestonden (gelijk reeds over Frankrijk bekend is) in het erfelijk bezit van Egypte, Syrie en Adanah, en in de verwijdering van *Chosrew*-pacha uit het bestuur, terwijl *Mehemed* overigens den grootsten eerbied voor den jongen sultan belijgt, en zich bereid zegt, om, wanneer het hem vergund werd, zelf naar Konstantinopel te komen, om den sultan zijne hulde te brengen. Men zag daaruit dat de oude *Mehemed* een doorslepen staatkundige was. Op het oogenblik van zijn grootst geluk weet hij zich te matigen en den schijn van een opregten dienaar aan te nemen, terwijl hij de rol eens heerschers spelen kan. Geen toegenegenheid of vrees voor den sultan, deed hem eene onderdanige taal voeren, maar de wensch, om, zonder aanstoot te geven aan de groote mogendheden, zich in het rustig bezit zijner heerschappij te bevestigen. Hij wist dat de instructien van den engelschen vlootvoogd zouden luiden, om de egyptische vloot in den grend te boren, ingeval het leger van *Ibrahim* verder voortwaarts drong, dat de engelsche regering op de gheele teruggave van Syrie aandrang, en dat zij bereid was om de zaak der Porte openlijk te ondersteunen, ingeval hij Syrie met geweld in zijn bezit wilde houden; uit dien hoofde wilde hij onderhandelen, voerde eene oothmoedige taal, om goedschiks te verkrijgen wat hij door de wapenen niet vermocht.

In een ander schrijven van hetzelfde blad leest men het volgende:

» Wij ontvangen zoo even nieuwe, weinig verblijdende berigten uit het hoofdkwartier van Malatia. *Ibrahim* heeft tegen de beve-

len van zijn vader, het pachalik van Merasch bezet, en dezen stap, met bijtenden spot, met het zeggen verontschuldigd, dat hij anders niet zou geweten hebben, hoe in het onderhoud van zijn leger te voorzien. Zoodra de tijding van de nederlaag van het eerste korps, onder *Hafis*-pacha, zich verbreidde, sloeg het derde korps onder *Izzet-Mehemed*-pacha tot miterij over en verliep grootendeels. Het gelukte echter *Izzet-Mehemed* een groot deel van het korps, door beloften en vertogen, wederom te Malatia te verzamelen. Op 10 de maand Augustus heeft de Porte, *Osman*-bey met aanzienlijke geldsommen naar Malatia afgezonden, om de achterstallige soldij aan de troepen uit te betalen, als geloovende men dat in dien achterstand de oorzaak der *mutinien* bestond. — Gisteren werd hier een groote Divan gehouden, waarin voornamelijk de vraag behandeld werd, hoe de Porte zich moest gedragen, ingeval de europesche eskaders het kanaal der Dardanellen mogten willen binnenvaren. Verscheiden gevoelens werden daarbij geuit, waaronder ook dit, dat de Porte den toegang niet kon veroorloven, zonder aan de verplichtingen van het traktaat van Hunkiar Skelessi te kort te doen. Op den voorslag van *Chosrew*-pacha werd echter besloten, om van dit verdrag in geen geval medking te maken, ten einde elken twist met de zeemogendheden over de geldigheid of niet geldigheid van dat verdrag te vermijden, en eenvoudig besloten, om in het gestelde geval te antwoorden, dat de Porte niet willess was den voor de invaart noodigen firman te verleenen. De oostenrijksche internuncius zou dit ontwijkend middel goedgekeurd hebben, dewijl daardoor ernstig misverstand moest voorkomen worden. (Volgens een ander bericht zou men in dezen raad ook beraadslaagd hebben over de mededeelingen door *Akif-effendi* gedaan).

De gouverneur der Dardanellen *Haidi-Ali*-pacha is afgezet en door *Essaad*-pacha vervangen. Dit ontslag werd toegeschreven aan het dubbelzinnig gedrag van *Ali*-pacha bij gelegenheid van de uitvaart der turksche vloot uit het kanaal der Dardanellen. Men legde hem niet slechts onachtzaamheid ten laste, maar zelfs dat hij in verstandhouding met den kapudan-pacha was geweest.

Veel werd te Konstantinopel gesproken van geheime veroordeelingen. Volgens nauwkeurige berichten zouden er echter slechts een vijf en twintig personen omgebracht zijn. De strengheid der regering had intusschen eene goede uitwerking gehad, daar sedert alle sporen van ontevredenheid en oprust verdwenen waren.

In geen der berichten uit Konstantinopel wordt overigens met een woord van de verschijning eener russische vloot of van de landing van troepen gewag gemaakt.

— Een schrijven uit Beirut vanden 10den Julij, in de *Allgemeine Zeitung* voorkomende, houdt het volgende:

» De heer *Caillé* is eerst den 29sten, derhalve vier dagen na den slag bij Nisib, in het egyptisch hoofdkwartier aangekomen. — *Ibrahim*-pacha is nu vast besloten om tot Koniah voortwaarts te marcheren. — Zoo even ontvangen wij uit Aleppo de hoogstgewichtige tijding, dat *Kurchid*-pacha met 20,000 man uit Hedschas nabij *Bas-sora* is aangekomen en dat deze stad zich uit eigen beweging heeft overgegeven. Ook loopt het gerucht van de overgave van Bagdad. — Voortdurend komen er overloopers in het Egyptisch leger aan, waar zij welwillend worden opgenomen.

Te Triest is den 3den de stoomboot *Mahmudieh* aangekomen, met brieven uit Alexandrie van den 17den II. Zij melden de aankomst der turksche vloot aldaar, doch tevens, dat vier fregatten zich niet bij de vloot, toen zij gereed was om zich in de armen van *Mehemed* te werpen, hadden willen aansluiten, en naar Konstantinopel waren teruggekeerd. (In andere berichten uit Alexandrie van dezelfde dagteekening is daar van niets vermeld geworden). De britsche kapitein *Walker* bevond zich nog op het turksche admiraalschip. *Mehemed* had de woning van zijn zoon *Ibrahim* te Alexandrie ter beschikking van den kapudan-pacha gesteld. Op de voorstellen van de vertegenwoordigers der vier mogendheden, om de vloot naar Konstantinopel terug te zenden, had *Mehemed* geantwoord, dat hij dit met genoegen doen zou, zoodra zijne bezittingen in Syrië tot Marasch en Koniah hem en zijne nakomelingen verzekerd waren en zijn doodvriend *Chosrew* gebannen was. *Achmed* (de kapudan-pacha) had zich een vriend in zijne armen geworpen, en als zoodanig zou hij hem ook steeds behandelen.

ENGELAND.

LONDEN, den 10den Augustus.

De Nederlandsche minister heeft vooregisteren aan het bureau van buitenlandse zaken gearbeid.

— Het adres van de lords, dat H. M. bij het portugeesch gouvernement op de afschaffing van den slavenhandel mogt aanhouden, is door den hertog van *Argyll* aan de koningin aangeboden, die zich met veel welwillendheid over deze zaak heeft uitgelaten.

— Gisterenavond heeft de heer *Duncombe*, een radikaal, eene reeks resolutien voorgesteld, waarbij de verontrustende staat des lands aan de verkeerde gedragingen der bewindslieden en het parlement

wordt toegeschreven; in zooverre zij geene maatregelen genomen hebben, om 's volks zedelijken en maatschappelijken toestand te verbeteren, deszelfs lasten verligten, enz. De minister *Russell* ontkende de gegrondheid van al deze grieven; de maatregelen door de ministers voorgedragen waren, reeds door de radikale zelf, sedert de tot 's tagengestaan. De heer *d'Israeli* trad daartusschen op, hij schreef het misnoegen des volks daaraan toe, dat het bewind zoo gezees was om veranderingen in kerk en staat te brengen, ten einde daarmede de partij der whigs te believen.

— De hoofden der zoogenaamde nationale conventie te Londen, schijnen het besluit van eene heilige maand die met den 12den dezer moest aanvangen en waarop het volk niet meer zou arbeiden, voortaan opgegeven te hebben. Tegen den 26sten is die conventie weder bijengeroepen. De vrees, dat de woelingen der charteristen van eenen ernstigen aard zouden worden, begint intusschen langzamerhand te wijken. Te Warwick zijn sommige ballen bij de oproerige tooneelen te Birmingham voor den regter verschenen en veroordeeld, zonder dat zulks tot eenige onlusten aanleiding gegeven heeft. Drie van deze personen zijn tot den galg en eenige anderen tot verbanning naar Australie verwezen.

— De arbeid aan den Tunnel of onderaardschen gang onder den Theems, is in den laatsten tijd 260 voorspoedig voortgegaan; dat men met het opmetselen van het gewelf reeds tot twaalf voeten afstands van den tegenover den ingang liggenden oever, op het punt van het laagste waterpeil, gevorderd is.

— Een brief uit Malta, van den 26sten Julij, houdt onder anderen in, dat men in Alexandrie niets anders verwachtte dan berlang een Russisch leger ter hulpe van de Porte te zien stieren; en dat de gevolgen daarvan thans niet zijn te voorzien.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 91%; Nederl. 2 1/2 pvt. 54%; de 5 pCt. 103%; Sp. Ardoin 199%.

BELGIË.

BREDA, den 12den Augustus.

De belgische commissaris te Utrecht, de heer *Duinaud*, is gisteren weder te Brussel aangekomen.

— De *Precurseur* vermeldt, in eene briefwisseling met *Stags*, dat er van de benoeming spraak was van den heer *Tonnellier*, oud burgemeester van Namen en thans te Brussel woonachtig, tot nederlandsch consul-generaal te Antwerpen.

— De heer *Gendebien* is weder tot batonnier van de orde der advocaten, voor het jaar 1839—1840 benoemd.

— Het onweder van den nacht tusschen den 7den en 8den Augustus heeft vooral ook het *Wageningen* geklemd. In eene boerenwoning nabij *Rijsbergen*, is de *Wageningen* geslagen, zodat die geheel is afgebrand. Ook de kerk-toren van *Hoogstraten* is door den bliksem getroffen, doch door het kloekmoedig gedrag van eenige ingezetenen, die, in weerwil van den duisteren nacht, den felten regen en de voortdurende hevigheid van het onweder, dien toren beklimmen en met bijlen het brandende houtwerk afgehaakt hebben, is dit traanje gebouw gered geworden.

— Te Antwerpen waren de *Ardoins* heden genoteerd: 10 een zestiende, 1/2.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den Augustus.

Dezer dagen zijn de Gouverneurs der provincien van wege het ministerie van binnenlandse zaken, met opzigt tot de afgifte van certificaten van volkomening aan de nationale milizie en het vragen van ontheffing voor de overlegging van die stukken, in de gevallen, waarin zulks bij de wet geveerd is, tot behoeve van vreesdelingen, die nimmer aan de Nationale milizie onderworpen zijn gebleven, de aan hen, ten gevolge van Zr. Ms. besluiten van 20 Mei 1823, art. 102, 31 Julij 1823, Staatsblad n. 306, mededeelende voorschriften.

— De *Antwonsche Courant* vermeldt, dat de heer *W. J. J. J.* op aandrang van den koning, zijne functien als burgemeester der stad Antwerpen weder heeft aanvaard.

— Op den 10den dezer is te Dordrecht, nabij Dordrecht, in den ouderdom van 64 jaren overleden, de luitenant-kolonel *J. L. A. Brummel*, commandant van het korps mareschaussees.

— Naar men meldt zijn de werkzaamheden van de Nederlandsche administratie in Luxemburg, met den heer *Sif* aan het hoofd, bijna ten einde gebracht, zoodat deze hooft ambtenaar op den 10den der volgende maand te 's Hage wordt terugverwacht.

— Kopenhagen is, in den avond van den 31sten der vorige maand, het tooneel van ongeregeldeheden geweest. Daartoe had de Landeide gegeven een maatregel, dat de burgersoldaten, die van de straten wegbleven, later den verloren tijd moesten inhalen. Een officier, die zich hiertegen had verzet, had arrest gekregen, en door waren de burgers in oploop gekomen, en hadden zij den opperbevelhebber mishandeld.

— Volgens berichten uit Noorwegen, had men daar te lande geene zeer gunstige verwachtingen nopens den aanstaanden oogst.